

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

De p[ri]ma vocatio[n]e discipulo[rum]. ca. xxvj.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

dixit se ante nescisse, q̄ sc̄z ch̄us sol̄ baptizaret. i. potestate baptizandi alijs daret, qui enī miserat eum ante baptizare euz sollicitam duceret vitam: etiā dixerat ei simul tos baptizabls s̄z in illos sup̄ que videret sp̄m̄ descendente et manente h̄ sol̄ ē q̄ baptizat in sp̄s̄cto Et ecce vox p̄ris audita est de sublimi. Tu es fili⁹ me⁹ dilect⁹ i te p̄placuit mihi Usq; post vocē h̄ac credit̄ durasse splendore et columbā sedisse sup̄ caput ei⁹, qd̄ ali⁹ evangelista dicit. Hic ē fili⁹ me⁹ dilect⁹ in q̄ mihi p̄placuit. idē est sensus. i. in te et p̄ te placitū meū gerere p̄stituit.

De iesu ieiunio et tentatione.

Caplm. XXXV.

¶ Hinc iesus du

tus ē a sp̄s̄cto q̄ eū designauerat in deserto, et cū ieiunasset. xl. dieb; et. xl. noctib; postea esuriit. Douebat̄ diabol⁹. xl. dieb; ieiunio. Sciebat tot dieb; aq̄s diluuij effusas: exploratā terrā. p̄missio nis. p̄ moysen legē a deo datā. filios israel iheremo tot annis pane angeloz̄ vixisse Cū vero sensit dñm̄ esurire: qd̄ nō legit̄ d̄ moysē vel helia: accessit et tentaret si posset euz deij cere in peccatum, et vt̄ exploraret an esset dei fili⁹, qz̄ audierat vocē h̄ac h̄ic est fili⁹ meus dilect⁹, que sciebat qñq; ventur⁹ et se per eū potestate amissurū sed vsq; ad iudiciū futur⁹ nō expectabat. Tentauit autēz eū in eiusdem trib; q̄b; adā deiecerat: s̄z nō ordine eodem. Primo in gula, vt̄ esurientes panē vidēs immoderato cibi appetitu accēderet. Secūdo de auaricia, vbi sup̄ montē ostēdit ei oīa regna mūdi. i. exposuit ei gloriā mūdi. Tertio de superbia, vt̄ iactanter se ostēderet filiū dei. Tūc abiecit eū dñs: et cōsummata oī tēptatione ad quaz̄ venerat: recessit a dño lucifer ad tps̄ tēpore passionis redijt. timore mortis putās eū deijcere. Tūc autē oīno deuict⁹ religat⁹ ē in inferno. In dieb; antichristi sol uend⁹ fm̄ apocalypsim iohannis Credendus est autē diabol⁹ hominis assumpsisse formaz̄

in qua dñm̄ circumducere et colloqui possit ei. Vtrū autē extremo die ieiunij solo oīnes facie fuerint tentationes. an per aliquot dies sequētes separatim: nihil interest nostra scire. Ieiunauit autē dñs i deserto, qd̄ ē inter hierusalē et hiericho Exemplo sane ipsius hic numer⁹ dierū in ecclia penitentialis ē vnde et post epiphaniā nō statim ieiunat ecclia. s̄z circū p̄ xl. dies. q̄si ip̄o tpe ieiunij sui cōsecutiū ieiunij dñici significās. Ob h̄ q̄z vt̄ p̄ penitentia ostendatur ascendere ad requiē sicut q̄dragenar⁹ ascendit ad quinquagenariū. Est enī numer⁹ sup̄biudans. Et p̄gregatis oīb; suis p̄tib; p̄parib; ascendit ad quinquaginta.

De prima vocatione discipuloz̄.

Caplm. XXXVI.

¶ Adam die sta

q̄ bar iohannes et discipul⁹ ei⁹ duo, q̄rū vn⁹ erat andreas: et videns ielūm̄ abulante, dixit. Ecce agn⁹ dei ecce q̄ voluit p̄ctā mūdi. Ob h̄ illi duo discipul⁹ ei⁹ secuti sunt iesum vt̄ viderent vbi maneret: et manserūt apud eū die illa. Inuent⁹ autē andreas simonē fr̄m̄ suū dixit ei. Inuentim⁹ messiam, qd̄ est interpretatū ch̄us Ch̄us grece latine vnc⁹ Et duxit eū ad iesum. Intuitus euz iesus dixit. Tu es simon bariona, tu vocaberis cephas, qd̄ interpretatur petrus Bariona hebreū est et sonat filius ioanna cōpositum ex integro et corrupto Cephas hebreū ē et syriū. Petrus grecuz̄ et

Secūdo laps⁹ a hiericho q̄ quarentana dī. sub quarentana fuit ritulus fontis que sanauit belisē. Secūdo miliario a quarentana p̄tra gallicā dī mōs esse sup̄ que statuit diabolus Iesum.

Quare agnum vocauit determinat subdens. q̄ tollit. i. venit vt̄ tollat p̄ctā mūdi. q̄a p̄ peccat⁹ tollēs pasca nostrū immolatus ē xp̄s. Vel q̄ agn⁹ grece dī: ab agnon qd̄ est piū. v. latine ab agnoscendo: quia i magno grege solo balatu agnouit matrē Jō. p̄pe p̄ p̄p̄sione agn⁹ dī. q̄a libi plus donās nob̄ pacem agnouit patres obedientia et matris cura. Et hec est vna cā cur in immolatione altaris dī: ter agn⁹ dei q̄si agne q̄ agnouit patre miserere nobis.

Euangelica

latinum, Utrū autē agne q̄ agnouisti ma
 h̄ nomē tunc et ipso trem miserere nobis,
 fuerit an p̄miserit im agne q̄ obtulisti te, p
 ponendum dubium nob: dona nob pacē
 est, Tūc t̄m dicit p̄t
 q̄ tūc et imposuit hoc nomē oīno cum dicit,
 Tu es petrus. Vel in electōe duodecim, vbi
 dicit, et imposuit simonī nomē petrus. Si vero
 modo imposuit in sequentibus p̄firmavit. In
 crastino volēs iesus redire in galileā inuenit
 philippū et dicit ei, Sequere me. Hic erat d̄
 berthaida cōcūsus andree et petri. Hic inue
 niens nathanael fratrē suū dicit ei, Quem
 scripsit moyses in lege et p̄phete inuenim⁹ ie
 sum filiū ioseph a nazareth, et ait nathanael
 A nazareth p̄t eī aliquid boni: despectiue
 q̄ nō, vel remissiuē
 legitur. Ite em̄ legis
 perit⁹ legerat in p̄o
 pheta, nazareus vo
 cabit⁹, et signa aduen
 tus dñi forte notaue
 rat: et ait A nazareth
 p̄t aliquid boni eē, q̄ si
 diceret. Nūc tandē a nazareth p̄t aliquid esse
 boni. Et adduxit eū philipp⁹ ad iesum. Quo
 veniēte ad se ait iesus, Ecce vere israelita i q̄
 dolus nō est. Et dicit nathanael, Unde me
 nosti: Rūdit iesus. Prius q̄ te philipp⁹ voca
 rer: cū esses sub ficu vidī te, Rūdit nathana
 el. Rabbi tu es fili⁹ desit: tu es rex israhel, q̄ agno
 uit iste dñm absente vidisse q̄ solus gesserat
 et quō et vbi a philippo vocat⁹ sit: chris⁹ et deū
 facer. Tūc q̄dā de p̄destinatōe exponunt h̄
 sta, Cum eras in lumbis ade latentis sub fi
 cu prius et iam p̄destinaui te. Et regressus ē
 iesus in galileam.

De varijs op̄inonibus historie,
 Caplm. XXXVII.
Quisq; idē est
 b ordo historie euāgelice ap̄doēs
 Deinceps varie ordinant vsq;
 ad incarcerationē iohannis. Quidā dicūt q̄ cir
 ca primū pasca post baptisimū cōuertit dñs
 aquā in vinū, ideo q̄ iohannes p̄sequenter
 post hoc miraculū narrat eū ascendisse in hie
 rusalē: et elecisse ementes et vendētes de tēz
 plo, q̄d nunq; ab eo factū dicūt nisi in pasca.
 Sed eis obuiat ecclesie consuetudo q̄ i ep̄
 phania factum esse tenet quotannis solen⁹

nzando memorat. Fuerūt etiam qui dicerēt
 q̄ eadem die qua baptizat⁹ est fecerit h̄ m̄s
 raculū. Sed mattheus ait, Tūc iesus du
 ctus est in desertū, et marcus, statim expulit
 iesum spirit⁹ in desertū, Habet enī ecclesia
 q̄ eadem die, sed reuolutis annis hec trita fa
 cta sunt. Aduentus magorū tredectima die
 primū anni, Baptisim⁹ eadē die tricesimū anī
 v̄l tricesimū primū anni. Duratio aque eadē
 die reuoluto anno. Unde martinus ep̄isco
 pus in sermone qui sic incipit, Tū plura no
 bis fratres rē, sic ait.

Sic post tritati sue fi Beda dicit, quia post
 delis mandauit an⁹ reuoluto anno eodē
 tiquitas, hodie sal die fecit miraculū de
 uator a chaldōis ado q̄nq; panib; et duob;
 ratus est, hodie fluē piscibus
 ta iordanis benedi
 ctione, p̄rij baptisimatis p̄secrauit, hodie ins
 uitatus ad nuptias aq̄s vertit in vinū. Tū
 et in antiquiorib; libris dies illa pluralit̄ dicit
 dies epiphantoz, a plurimū illustrationū chri
 sti. Epiphania em̄ illustrationē sonat, Has
 tres t̄m manifestationes, p̄rij quidā nomē
 nbus distinguūt. Epiphaniā vocātes eam
 illustrationē que facta est per stellā quasi de
 sursum factā, Theophaniā eam que in bap
 tismo quasi a deo, id ē a patre factam. Bee
 phaniā eam q̄ in nuptijs quasi in domo fac
 ctam. Beth enī domus sonat. Veruntū ad
 huc restat inter summos et catholicos docto
 res de ordine historie duplex op̄inō. Quidāz
 ei scribētes. Unū ex quatuor: imitātes Amō
 nū alexandrinū, cusebii cesariensem, theo
 philus q̄ septimus a petro sedit antiochie, q̄
 dicūt dñm post ieiunū aperte p̄dicasse, disci
 pulos p̄gregasse, et sermonē in monte factū
 ante vini miraculū, quia legunt dñm et disci
 pulos et inuitatos ad nuptias. Cōmunitoz
 aut et veracior op̄inō est dñm post illud mi
 raculū discipulos vocasse occulte et occulte
 p̄dicasse vsq; ad iohannis incarcerationē: sed
 post publice. Et hūc ordinē p̄sequemur si
 ne alteri⁹ ordinis p̄iudicio.

De mutatione aque in vinum,
 Caplm. XXXVIII.
Et facte sunt nu
 e p̄tē in Lana galilee, i. i vico gas
 lilee sic dicto, et erat mar̄ iesu ibi
 Et vocatus est iesus ad nuptias et discipuli
 C 3

HIC SEQUITUR
 HISTORIA
 DE
 MUCONE
 DE
 GALILEA
 DE
 MUCONE
 DE
 GALILEA
 DE
 MUCONE
 DE
 GALILEA